

יוסף ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "הספדי יוסף ורחל" (בהשתתפות כולל "יוני המעלה")
 העלון לע"א אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מרחשון התשע"ז

שבת יחי חשון ה-תשפ"ג
 פרשה: **וירא**
 הפטרה: **ואשה אחת**

הדלקת נרות - 16:21
צאת השבת - 17:13
ר"ת: 17:47

הדלקת נרות בשבת הבאה 16:17

עמוד השחר:	זמן טלית:	זריחה:	צאת:	מנחה גדולה:	שקיעה:
5:09	5:02	6:05	11:24	11:50	16:42
5:16	5:09	6:12	11:25	11:51	16:38

"והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו"
 בשעה שעלה משה למרום לקבל את התורה, ביקשו מלאכי השרת לפגוע בו. מיד צר הקב"ה את קלסתר פניו של משה דומה לשל אברהם, ואמר להם: לא הוא זה שירדתם ואכלתם אצלו?

העלון לרפואת חמי וחמולי שלום בר שמחה ומרים בת רחל מנשה בר דוד ומזויה מרת אחתי דינה בת רחל הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"בין שני הרים"

גם לאחר אלפי שנים, ממשיך נסיון העקידה להפעים ולאתגר כל מצפון ומחשבה, בנסיון להבין את גודל האמונה ואת עוצמת כוחות הנפש, שאליהם יכול להגיע אדם מישראל. הרצון של בורא העולם להעמיד את אבות האומה, אב ובנו, בסיומאציה בלתי אפשרית בכל קנה מידה אנושי, נובע מתהליך עיצוב האומה לדורותיה, על ידי הנחת היסודות שעליהם ומכוחם תתקיים. המעמד הנשגב והנורא של אב וזבח ובן נזבח, מתרחש במרומי הר המוריה, ובכך נעשה הר המוריה למקום שעליו ארע מאורע מהחשובים והמכריעים בתולדות עמנו. הר נוסף שעליו היה אירוע מכריע בתולדות עם ישראל, הוא הר סיני שעליו נתנה תורה, היא התורה שמכוחה ובעבורה היינו לעם, ושכאמצעותה נמלא את היעוד שהבורא הציב לנו כעם-עולם. כי יעודנו להביא לתיקונו של עולם, יכול להתממש ולהתבצע, רק מכוח התורה.

בית המקדש, בהיותו נקודת החיבור בין שמים לארץ, הוא המקום המסמל את העולם המתוקן. הוא עולם מתוקן, הוא עולם שבו אין פירוד ומרחק בין הבריאה לבוראה, ובית המקדש נבנה דוקא על הר המוריה ולא על הר סיני. הדבר בא ללמדנו שדוקא באמצעות מסירות הנפש שאותה אנו יונקים מהר המוריה, שהתקדש על ידי אבות האומה, נביא לבנין המקדש ולתיקון העולם. מסירות נפש, היא תכונה וכשרון יהודי שעובר כבריה התיכון, מהעקידה דרך כל תהפוכות ההיסטוריה ועד ימינו אלה.

בעת הזאת שבה עם ישראל מתפתל בהרבי הנאולה, שהולכות ונפתלות יותר ויותר, ככל שאנו מתקרבים אל סוף המסע, אנו נדרשים למסירות נפש כמובן נוסף. מסירות לכל נפש ונפש מעם ישראל. חובה על כל אחד ואחד מאיתנו לצאת ולהשתחרר מכבלי האנטיסמיטיות והתועלתיות האישית, ולהתמסר לצרכי הזולת ומצוקותיו, ברצון הלב ובמסירות הנפש. אנו צריכים למלא את חלל אורנו בתנועה מתמדת של נתינה נקיה וטהורה, שמכוחה ילך ויבנה הר המוריה.

אנו נדרשים להעפיל להר המוריה השוכן בלבותינו כדי לפנות מקום לבנין בית המקדש. יסודות המקדש הם עמודים גדולים ואיתנים של אהבה ונתינה, שלום ואהבה, שאותם יוצקים בארץ ובאדמה במסירות נפש גדולה. מסירות נפש שבו שייכת לכל יהודי ויהודי, ותהינה דעותיו, מחשבותיו ואורחות חייו, אשר תהינה. המצוקות לסוגיהן, שרק הולכות וגדלות, מעוררות אותנו ונג דוחפות אותנו לפעולה ועשייה למען הזולת, וכך נוכל להוציא מתוק מעו.

אנו עומד ישראל, המהווים את שדרתו הגדולה והמרכזית של העם, זקוקים לכל טיפה של אנרגיה לצורך המסירות והנתינה לכל נפש יהודי, שבאמצעותן נבנה המהלך לתיקון העולם. אל לנו לבזבז אוצר יקר זה.

"משביעים אנו אותך שתגלה לנו את זהותך, מכוח מאמר רבותינו, כי מותר לתלמיד חכם לגלות עצמו במקום שאין מכירים אותו" התעקשו השלושה.

רב יואל הביין כי אין לו ברירה. "יואל בנו של רב מצליח גאון אני, ובאתי הנה משושן", השיב בלחישא.

"ככה?!" קראו השלושה פה אחד בהתפעלות. "והלא את שמע אביך שמענו עד לכאן? ומדברך ניכר כי גם אתה הנך תלמיד חכם עצום!"

לא חלפה שעה ארוכה, ובפתח המחסן הופיע רב נחשון גאון בכבודו ובעצמו, יחד עם עוד כמה מראשי ישיבת סורא

הידיעה על בואו של בנו של רב מצליח גאון היא שגרמה לגאונים הגדולים לצאת מבית המדרש ולהקביל את פניו

למותר לציין כי רב יואל הובל אחר כבוד לביתו של רב נחשון גאון, כאשר חכמי הישיבה ויצחק סוחר התבואה מלווים אותו בדרכו.

ואז, בהגיע הפמליה אל ביתו של רב נחשון, כאשר הכל התיישבו אל השולחן - מצאו עצמם רב נחשון גאון ובנו מר האי גאון נדהמים בשנית.

יצחק, סוחר התבואה, ששיבתו בבית המדרש נחשבה לעקרה בתכלית, התערב בשיחתם של תלמידי החכמים, וחזר בשטף וברהיטות על כל סברה שהשמיע האורח הנכבד והחרף, רב יואל גאון.

"מה זאת, בני?" שאל רב נחשון בשפתיים חיוורות. האם באמת מבין מה שהנך מדבר? הכיצד זה יתכן?

"והלא כבר אמרו רבותינו, כי לא מן הכל זוכה אדם ללמוד חכמה", נענה רב יואל במקומו בחיוך צופן סוד. "דעו לכם, כי בראותי את יצחק -

נקשרה נפשי בנפשו באהבה עזה, וליבי אמר לי כי על ידו תבוא ישועתנו!" "אכן, אביו" השיב יצחק, ופניו מאירות כחמה. "צודקים דבריו נפשונו

קשורות זו בזו, ומרגיש אני כי על ידו תבוא ישועתי בחסרון חכמתו! הנה, כל דבריו וכל אמריו נכנסים לליבי ולמוחי בבהירות מופלאה, וחש אני

הצלחה בלימוד כפי שלא חשתי מעודי!

מכיוון שנתברר כי רב יואל גאון עשוי לאלף בינה את יצחק, נגזר דינו להישאר במתא בכל.

שלוחים נכבדים נשלחו לשושן, להביא משם את כל בני משפחתו יחד עם אביו, רב מצליח גאון, וכאשר הגיעו בני המשפחה לבבל. נתקבלו שם בכבוד מלכים.

רב מצליח נעשה לראש ישיבה, ופרנסתו היתה מצויה לו ברווח. רב יואל גאון נעשה מלמד ליצחק, עד שבמשך שלוש שנים הפך יצחק למעיין

המתגבר והוסמך לרבנות, וייקרא שמו רב יצחק גאון. ולאשה נשא רב יואל את מרת פנינה, בתו של רב האי גאון, ותלד לו בנים ובנות.

וישבו כולם על התורה ועל העבודה, באושר וברווחה, עד סוף ימיהם.

הודעות מרכז "Shofar for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

לוח שנה
 לידעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה. כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בגודל A4. הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

העלון לרפואת והצלחת יוסי ביטון הבעלים של "אביזרי הגולן" וכל משפחתו ישלם ה' פעולו אמן

piko netzp & more Ltd

לחנת לפרשה

דיני עונג שבת וכבוד שבת, וההכנות לקראת שבת
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

השכרת כלי מלאכה לגוי העובר בהם בשבת

ויש אומרים שאין להקל להשכיר כלים לגוי, אלא אם כן משכירם לו למשך כמה ימים, והשבת היא בכלל אותם ימים, מפני שבזה משלם לו עבור שבת בהבלעה עם שאר ימים, אבל אם משלם לו הגוי דמי שכירות על כל יום ויום, וכל שכן אם שוכר ממנו הגוי את הכלים ליום השבת בלבד, אסור משום שכר שבת. ויש מקילים גם כשמשכירם לו לפי ימים, ואפילו משכיר לו הכלים ליום השבת בלבד.

ולסברת המחמירים שלא להשכיר כלים לגוי בערב שבת, אין זה דומה למה שנתבאר לעיל (סעיף ד') שמותר לתת לגוי לעשות בשבילו מלאכה בקבלנות אפילו מוסר לו המלאכה סמוך לשבת, מפני ששם יכול הגוי לעשות המלאכה גם אחר השבת, ואין ריוח ליהודי במה שעובר הגוי בשבת, וממילא מה שעושה הגוי המלאכה בשבת הוא על דעת עצמו ולצורך עצמו כדי למהר לסיים המלאכה וליטול שכרו, אבל בהשכרת כלים הרי משלם לו הגוי דמי השכירות עבור עבודתו בשבת בכלים אלו, ולכן כל שמשכירם לו בערב שבת נראה הדבר שעושה הלכה בשבת בשליחות היהודי.

ובל זה אינו אלא לענין כלי מלאכה, אבל אסור להשכיר או להשאיל בהמתו לגוי העושה בה מלאכה בשבת, מפני שאדם מצווה על שביתת בהמתו.

שותפות עם גוי בעסקים הפועלים בשבת

ח. יהודי וגוי שיש להם עסק בשותפות, יתנה היהודי עם הגוי מתחלה בשעה שמתחילים השותפות ביניהם, שיהיה כל הריוח של יום שבת לגוי, בין אם יהיה הריוח מרובה או מועט, וכנגדו יהיה הריוח של אחד מימי החול שייך ליהודי, בין אם יהיה הריוח מרובה או מועט. ואם לא התנה עמו מתחלת השותפות, יטול הגוי כל ריוח יום השבת, והשאר יחלקו ביניהם. ואם אינם יודעים כמה היה הריוח ביום השבת, יטול הגוי שביעית מהריוח, והשאר יחלקו ביניהם.

ומכל מקום פעמים שיש בשותפות יהודי עם גוי העובר בעסק בשבת כמה מכשולים ודברים האסורים מן הדין או מחמת מראית העין. ויבוארו בס"ד בהרחבה דיני שותפות יהודי עם גוי להלן (סימן רמה).

ועתה נבוא לבאר בס"ד פרטי הדינים השייכים לסימנים אלו. והסימן הבא עוסק בענין בית מרחץ או שדה השייכים ליהודי, והגוי העושה בהם מלאכה שוכר אותם מהיהודי, או שעובד בהם באריסות, דהיינו לפי אחוים מהרווחים, או שהגוי עובד בהם בקבלנות ומקבל שכר עבודתו מהיהודי. ומדינים אלו יש ללמוד גם על שאר דברים המצויים בימינו, שיש מהם שדינם שוה לדין שדה, ויש מהם שדינם שוה לדין בית מרחץ. והסימן שלאחריו (סימן רמד) עוסק בעיקרו בענין מלאכת הגוי עבור היהודי בשבת שמשלם לגוי עבור עבודתו בקבלנות.

כשהמלאכים הגיעו לסדום וכן כשהאיצו בלוט לקחת את משפחתו ולעזוב את העיר, היה זה על מנת שיוכלו להפוך את העיר, וזה היה בעיקר עניינו של גבריאל. לעומת זאת, כששלחו את ידם והכניסו אל לוט, וכן כששאלוהו "עוד מי לך פה" והחזיקו בידם "בחמלת ה' עליו" – היה זה על מנת להציל את לוט וזהו כבר תפקידו של רפאל.

והוא יושב פתחו האהל כלום היום"

חז"ל דרשו שבאותו היום הוציא הקב"ה חמה מגרתיקה והקדיר את העולם. כי יש נרתיק לחמה למתן חומה, ככתוב "לשמש שם אוהל בהם". וכתב הרב קרן דוד זצ"ל שלמדו זאת מן הפסוק: "והוא", אברהם אבינו ע"ה, "יושב פתח האהל", יצא ממחסה האהל אל פתחו, "כחם היום", כפי שחום היום יצא מאהלו, היינו יציאת החמה מגרתיקה ללהט את העולם שלא יבואו אנשים ולא להטריח את הצדיק.

ויקחו את המאכלת"

"ויקח את המאכלת", דרשו חז"ל שבזכותה אוכלים ישראל לדורי דורות. והיינו, שבכל שנה קוראים הם בראש השנה את פרשת העקידה, ומבקשים שכשם שכבש אברהם אבינו רחמיו לעשות רצונו יתברך כן יכבשו רחמיו את כעסו ויכתבנו לשנה טובה ומבורכת, מלאה ברכת ה'. ואמר הרב בכור יעקב זצ"ל, שסופי תיבות "ויקח את המאכלת", חת"ך. שם הפרנסה, כסופי תיבות של "פותח את ידך", להשביענו כל טוב.

ענתה ידעתי כי ירא אלקים אתה"

כתב רבינו משה קורדובירו זיע"א בפרדס רימוניו, כי ודאי ידע הקב"ה לפני כן כי לבבו של אברהם נאמן לפניו, שהרי בוחן לבבות הוא, ולפניו ניגלו כל תעלומות.

אבל כשביקש להשבות רוב טובה על עם ישראל בזכות האבות עלולים המקטרגים לקטרג, ואין הם יודעים מצפוני לבבות. לכן היה נצרך הנסיון בפועל, כדי להראות

אהבתו ויראתו לעין כל, כדי שיוכל לפעול הברכה, "כי ברך אברכך".

"וירא אליו ה'... וישא עיניו וירא והנה שלושה אנשים..." מי היו אנשים אלה? התורה לא אומרת לנו במפורש, אך הפרק הבא מתחיל "ויבואו שני המלאכים סדומה בערב..." אחר כך התורה משתמשת חליפות בשמות "מלאכים" ו"אנשים", לאותם אורחים. ומכאן המסקנה שאורחים אלה, מלאכים היו. על אלו מלאכים אנו מדברים? מהמדרש (ב"ר מח, ט) משמע שהיו אלה מיכאל רפאל וגבריאל. מיכאל נשלח לבשר את שרה על הריונה, רפאל נשלח לרפא את אברהם, וגבריאל – להפוך את סדום. רש"י (יח, כ) מסביר, שלאחר שרפאל ריפא את אברהם, הוא המשיך לסדום יחד עם גבריאל, אך משימתו לא היתה הפיכת סדום, אלא הצלת לוט. אם כן, למרות שאין מלאך אחד עושה שני שליחויות, הצלת לוט – רפואתו היא, ואכן רפאל התעסק ברפואה בלבד, ולא בשום שליחות נוספת.

לרשב"ם שיטה מיוחדת בהבנת פשט הפרשה. על פי הרשב"ם, נראה ה' אל אברהם, על ידי שבאו אליו שלושה אנשים שהיו מלאכים, כי בהרבה מקומות כשמתגלה ונראה מלאך, הכתוב מכנה אותו ה' (שם הויה). גם כל הויכוח שהתווכח אברהם על סדום, לא היה אלא ויכוח עם המלאך, וכשכתוב "וה' אמר המכסה אני מאברהם..." וכן "ואברהם עודנו עומד לפני ה'...", אין הכוונה אלא למלאך גבריאל.

כפי שכבר נזכר, בשתי הפעמים שמוזכרים המלאכים אצל אברהם אבינו, נזכרים הם כ'אנשים', אולם בהיותם אצל לוט, נזכרים פעמיים כ'מלאכים' ושלוש פעמים כ'אנשים' וצריך להבין מדוע. לשם כך נתבונן בפסוקים אלה (א, י, יב, טו, טז): "ויבואו שני המלאכים סדומה בערב... וישלחו האנשים את ידם ויביאו את אלהים הביתה... ויאמרו האנשים אל לוט, עוד מי לך פה חתן ובניך ובנותיך וכל אשר לך בעיר הוצא מן המקום... וכמו השחר עלה ויאיצו המלאכים בלוט לאמור... ויתמהמה ויחזיקו האנשים בידו..."

יתכן שיש לחלק כאן בין שתי הפעולות שהיו באותו יום בסדום, ושעל כל אחת מהן היה מופקד מלאך אחר.

לחן לפרשה

"אהבת רעים"

אצל חסידים נהוג היה, שבאשר יושבים בהתוועדות חסידית, לא מקפידים לטטוף את הבוסיות ששתו מהן, אלא שותים לפעמים מאותן בוסיות, כביטוי לאהדות ולאהבת רעים.

פעם ישבו חסידים להתוועדות עם הרבי הרש"ב (רבי שלום רובער). ומזגו לאחד החסידים משקה בבוסית ששתה ממנה מישהו אחר. החסיד שפך את המשקה, טטף את הבוסית, ואחד בך מזג לעצמו.

הדבר ציער מאוד את הרבי, ובעקבות כך אמר את המאמר המפורסם 'החלצו', שבו הוא עוסק, בין השאר, בחומרת פירודי הלבבות ושנאת חינם, ובדרכים להקנם...